

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ”

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Александър Иванов Маринов
Софийски Университет „Св. Климент Охридски”

относно

дисертационен труд на Детелин Стефанов Димитров,
докторант на самостоятелна подготовка
към катедра Публична администрация

на тема:

„Ефекти на миграцията върху вътрешния ред на приемащите страни”

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
по научна специалност 3.3. Политология (Публична администрация)

София

2018 г.

Настоящото становище е разработено и представено в качеството ми на член на състава на научното жури за защита на дисертационния труд, определено със Заповед N РД 38-215 от 13.04.2018 на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

I. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд „Ефекти на миграцията върху вътрешния ред на приемащите страни”, представен от Детелин Стефанов Димитров, отговаря - от структурна и съдържателна гледна точка - на изискванията на научната специалност 3.3. Политология (Публична администрация). Дисертацията покрива критериите на действащите нормативни документи (ЗРАС, Правилника за неговото прилагане, както и Правилника на Софийския Университет „Св. Кл. Охридски”) за присъждане на образователна и научна степен „доктор”.

Представен е дисертационен труд с обем 188 страници, състоящ се от увод, три глави, заключение, библиография и приложен списък на публикации по темата на дисертационното изследване. Строго научният апарат съдържа 98 заглавия, допълнени с други информационни източници (закони, нормативни актове и стратегически правителствени документи, медийни публикации). Източниците са актуални, разнообразни и авторитетни; библиографията е пълноценно приложена. Тук следва да се допълни, че дисертантът е отделил значимо място в цитираната научна литература на публикации на български автори с признати постижения в тази научна област.

Избраната структура на дисертацията съответства на приетите стандарти за научно изследване, последователно са дефинирани актуалността на проблематиката, обектът и предметът, целите и задачите на работата, тезата, използваните методи. Заслужава специално да се

отбележи добросъвестното и аргументирано обосноваване на ограниченията на изследването, което е съществено с оглед на редица съществени методологически предизвикателства към разработката.

Представени са синтезирани, но солидни работни дефиниции на редица свързани понятия – миграция, социален и вътрешен ред, секюритизация и др. Детайлизирано е разгледана логиката и структурата на съвременните миграционни процеси. По-нататък в логично обвързани части са представени: теоретичните рамки на релацията „миграция-вътрешен ред“; различните интерпретации на взаимовръзките между миграционните процеси, тероризма и престъпността; възможните насоки на държавната политика за овладяване на рисковете за сигурността, произтичащи от актуалните особености на международната миграция. Солидно и всестранно е са разгледани многоаспектните последици на миграцията върху социално-демографските параметри на приемащите общества със съответните ценностни измерения. Общото впечатление от структурата на дисертационния труд на Детелин Димитров говори за добро съчетание на богат практически опит и изградена изследователска култура.

Представеният от дисертанта автореферат отговаря на изискванията.

II. Обща характеристика и оценка на резултатите и приносите в дисертационния труд

Цялостната ми оценка на предлагания дисертационен труд е определено положителна. Прилагайки както утвърдени концепции, така и свои самостоятелни идеи, Детелин Димитров допринася за обогатяване на научното разбиране за изучаваната проблематика. Следва специално да се отбележи отразяването и интерпретирането на съвсем пресни факти, проблеми и емпирични анализи.

Бих конкретизирал оценките си за **достойнствата на дисертацията** в следните **четири пункта**.

Първо, ориентацията към една актуална и ставаща все по-значима в глобален и национален контекст изследователска проблематика. Подоброто теоретично и приложно осмисляне на проблемите на международната миграция и нейните движещи сили, в частност на многопосочното ѝ отражение върху приемащите общества, е ключова задача пред българската държава власт и отделните ѝ институции, без решаването на която е невъзможно страната да изгради капацитет за реакция към твърде възможни заплахи, но и за оползотворяване на възникващи възможности.

Второ, формулирането на убедителна изследователска теза при добросъвестно въвеждане на теоретико-методологически ограничения. На базата на възприетата логическа структура дисертантът стига до поредица от убедително аргументирани и практически значими изводи, които имат съществено значение, надхвърлящо ситуационните измерения на миграционните проблеми.

Трето, изграждането на много добре концептуализиран теоретичен модел на релацията „миграция-вътрешен ред“ и обвързването му с разнообразни аспекти на процеса на конкретните политики.

Четвърто, предложеният подход за практическо усъвършенстване на политиките за проверка, приемане и интеграция на мигрантите, съобразени с българските условия. Детелин Димитров се е справил много добре в това отношение, което създава предпоставки за по-нататъшно разработване на полезни управленски решения, съответстващи на българските условия.

Основни научни и научно-приложни приноси

Основните научни и практико-приложни резултати от дисертационния труд водят до полезно увеличаване на знанията в

представляват оригинално развитие в една все още слабо разработена научна област. Получените резултати и свързаните с тях приноси могат да бъдат класифицирани по следния начин:

Създаване на новости за науката и обогатяване на съществуващи знания, представени от изградената цялостна конструкция за анализ на взаимовръзката „миграция-ефекти върху вътрешния ред“. Тук особено значение има солидната аргументация на критичния анализ на тенденцията към ограничителни и репресивни инструменти за сметка на други инструменти на миграционната политика.

Приложение на научните постижения в практиката

Първо. Систематизирани са редица реални и значими проблеми при оценката на ефектите от миграцията и съответните решения, предлагани от конкретните политики за прием и интегриране. Този анализ би могъл да бъде много полезен - при съответно конкретизиране и по-нататъшно емпирично обосноваване (и разбира се, при желание да бъде ползван от страна на публичното управление).

Второ. Разработени са насоки за практическо усъвършенстване на миграционната политика, които могат да бъдат полезни за множество институции и органи на властта.

Може да бъде направен изводът, че **дисертационният труд и получените приноси са подчертано самостоятелно, авторско постижение на докторанта**. Самооценката на приносите в автореферата е коректна.

Оценка на публикациите по дисертацията

Предлаганият дисертационен труд е подкрепен с необходимия брой публикации, пряко свързани с темата на дисертационния труд, които представят цялостно резултатите от научното изследване.

III. Въпроси, критични бележки и препоръки

Изтъкнатите по-горе положителни страни на дисертацията категорично доминират в общата ми оценка за нея. Имал съм и имам конкретни въпроси, критични бележки и препоръки, които съм обсъждал и ще обсъждам с Детелин Димитров като научен ръководител и колега, но те не поставят под съмнение високото ми мнение за труда.

IV. Заключение

Като имам предвид посочените тук научни и научно-приложни достойнства на дисертационния труд на кандидата, както и направените приноси в областта на изследването на миграционните процеси и отражението им върху вътрешния ред на приемащите страни, убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на Детелин Стефанов Димитров образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.3. Политология (Публична администрация).

София, 21.05.2018 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Александър Маринов)